

Det foreslås derfor, at der i artikel 6 i investeringsinstituddirektivet (direktiv 85/611/EØF af 20. december 1985) indsættes følgende tilføjelse:

»... samt pensionskasser. Administrationsselskabet kan forvalte sin egen formue og udføre supplerende transaktioner, som er direkte knyttet til dets hovedvirksomhed.«

3.2. Artikel 2 — Afsluttende bestemmelser

Den frist, der er fastsat til at indarbejde direktivforslaget i de forskellige nationale lovgivninger, nemlig den 1. juli 1994, forekommer realistisk, og giver ikke anledning til særlige kommentarer.

Bryssel, den 30. juni 1993.

Susanne TIEMANN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om betalingsfrister i handelsforhold

(93/C 249/09)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 22. december 1992 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om betalingsfrister i handelsforhold.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Jean Pardon til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 2. juni 1993.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 307. plenarforsamling den 30. juni 1993 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Resumé

1.1. Det er op til erhvervsorganisationerne og -kammerne i bredeste forstand (handelskammer, industrikammer osv.) at indsamle og videreformidle oplysninger om betalingsfristerne i de enkelte medlemsstater og erhvervssektorer.

1.2. Disse initiativer bør støttes af EF's rådgivningskontorer, der netop har til opgave at yde informations-service.

1.3. Der skal her også peges på uddannelse af virksomhedsledere, der driver grænseoverskridende handel; der tænkes især på løbende efteruddannelse.

1.4. Hvad angår kontraktfastsatte betalingsfrister, bør Kommissionen og medlemsstaterne på grundlag af EØF-traktatens artikel 86 træffe forholdsregler, som hindrer, at en eller flere virksomheder misbruger en

dominerende markedsstilling, især når dette fører til urimelige kontraktvilkår.

1.5. Hvad angår betalingsforsinkelser, bør Kommissionen:

- videreføre sin indsats med henblik på at erhverve sig et indgående kendskab til gældende ret og sædvaner i de forskellige medlemsstater,
- på grundlag heraf, med hjemmel i EØF-traktatens artikel 155 og under hensyntagen til princippet om kontraktfrihed rette henstillinger til medlemsstaterne om blandt andet følgende: gennemsigtighed i betalingsbetingelserne; overholdelse af disse betingelser; de aftalte fristers bindende karakter, uden fremsættelse af påkrav; automatisk tilskriving af morarenter fra forfaldsdatoen; ret til at fastsætte morarentesatsen på et niveau, der svarer til handelsrenterne; sanktionsklausulers gyldighed; anvendelse af voldgift; indførelse af en summarisk procedure for betalingspålæg,

— undersøge de vanskeligheder, der er med at opnå fuldbyrdelse i en medlemsstat på grundlag af en retsafgørelse, der har fået fuldbyrdelsespåtegning af en retsmyndighed i en anden medlemsstat.

1.6. Hvad angår offentlige indkøb, bør Kommissionen i forlængelse af de hidtidige direktiver på dette område udarbejde et direktivforslag om betalingsfrister og morarenter med henblik på at tilnærme medlemsstaternes lovgivning desangående.

2. Indledning

2.1. Betalingsforsinkelser er et udbredt fænomen inden for EF, som medfører alvorlige problemer for virksomhederne, der frygter, at situationen kan forværres yderligere.

2.2. ØSU glæder sig over, at Kommissionen har indledt en debat om dette emne. Kommissionens arbejdsdokument har været genstand for stor interesse og underkastet en grundig behandling.

2.3. Begrebet »betalingsfrist« anvendes i Kommissionens dokument »til at angive den konstaterede tidsmæssige afstand mellem leveringen af et gode eller gennemførelsen af en tjenesteydelse og betalingen herfor, uafhængigt af om denne periode er i overensstemmelse med kontrakten eller ej« (side 7, I, 1. afsnit).

2.4. Metodologisk bør man imidlertid sondre mellem:

- betalingsfrister, der aftales eller indrømmes (»kontraktfastsatte frister«), samt de frister, der svarer til sædvane inden for den pågældende erhvervsgren,
- betalingsforsinkelser i forhold til aftalte betingelser eller gældende sædvaner.

2.5. Også offentlige indkøb bør betragtes isoleret og behandles særskilt (jf. punkt 4.5 nedenfor).

3. Den aktuelle situation

3.1. Det fremgår af de gennemførte høringer og af den dokumentation, der er indhentet fra talrige erhvervssektorer i de forskellige medlemsstater, at situationen varierer meget.

3.1.1. Uafhængigt af virksomhedernes størrelse (store, små og mellemstore virksomheder, håndværksvirksomheder) er der markante forskelle fra den ene sektor til den anden (bygge- og anlægsarbejder, stålkonstruktion, levnedsmidler, distribution osv.).

3.1.2. Forskellene fra medlemsstat til medlemsstat er lige så markante, hvilket navnlig må tilskrives forskellige handelssædvaner.

3.2. De forhold, der er karakteristiske for et givet medlemsland, og i dette land inden for en bestemt sektor, henhører utvivlsomt under det pågældende lands kompetence, når blot EF-lovgivningen overholdes.

3.3. På EF-plan bør man først og fremmest undersøge, om de pågældende forhold skader det indre markeds funktion (EØF-traktatens artikel 8 A), og om de udgør en hindring for samhandelen i det indre marked [Traktatens artikel 3, litra c)].

3.4. Betalingsfristerne, deres forlængelse og de forskelle, der kan konstateres mellem de enkelte medlemsstater på dette punkt, udgør uden tvivl en hindring for handelen inden for det indre marked og har dermed en negativ indvirkning på markedets funktion.

3.5. Denne situation kan også have uheldige konsekvenser for tilvejebringelsen af gunstige vilkår for det frie initiativ og virksomhedernes udvikling i hele EF.

3.6. Problemet er særlig stort for underleverandører, hvad enten det drejer sig om små og mellemstore eller store virksomheder.

3.7. Denne situation hæmmer desuden åbningen af markederne for offentlige indkøb i EF. Dette særlige område kræver specifikke løsninger, som behandles særskilt (jf. punkt 4.5 i denne udtalelse).

3.8. Som Kommissionen påpeger, er det derfor hensigtsmæssigt at åbne en debat om dette spørgsmål og at undersøge, hvilke virksomhedspolitiske forholdsregler Kommissionen kunne træffe med henblik på at afhjælpe problemerne af hensyn til det indre markeds funktions-ejne.

3.9. Det må dog ikke glemmes, at EF — på linje med føderale stater som USA og Canada — er karakteriseret ved, at der findes forskellige retssystemer i de enkelte medlemsstater. Dette er netop baggrunden for, at Traktaten (især artikel 100 ff.) indeholder bestemmelser om en tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger (ved hjælp af direktiver) for at fjerne enhver forstyrrelse af det indre markeds funktion, som skyldes sådanne forhold.

3.9.1. I det foreliggende tilfælde synes disse traktatsbestemmelser imidlertid ikke særligt relevante, fordi de direktiver, der er omhandlet i EØF-traktatens artikel 100 ff., kun kan have til formål at tilnærme medlemsstaternes ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der direkte indvirker på fællesmarkedets oprettelse eller funktion. De mulige forstyrrelser, der er tale om i nærværende tilfælde, må imidlertid helt generelt snarere tilskrives forskelle i handelssædvanerne end nationale lovgivningsforhold.

3.10. Man må også holde sig for øje, at betalingsfrister i handelsforhold udgør en form for långivning: långivning mellem virksomhederne indbyrdes i modsætning til banklån.

3.10.1. De registrerede forskelle med hensyn til betalingsfrister kan hidrøre fra banksædvaner og forskellig anvendelse af bankernes kreditgivningsinstrumenter så som anvendelse af vekselkredit i tilknytning til en given handelstransaktion fremfor anvendelse af virksomhedens almindelige driftskredit.

3.10.2. Iværksættelsen pr. 1. januar 1993 af det andet bankdirektiv (89/646/EØF)⁽¹⁾ må forventes at medføre en tilnærmelse af finansieringsteknikkerne og en styrkelse af konkurrencen, idet diversificerede finansieringsinstrumenter nyder fremme.

3.10.3. Desuden vil enhedsgodkendelsen gøre det lettere for de virksomheder, der opererer i en anden medlemsstat, at anvende deres eget kreditinstitut.

3.10.4. Gennemførelsen af det indre bankmarked vil formodentlig også lette betalingstransaktionerne, idet overførsler ikke mindst vil kunne foretages hurtigere og billigere.

3.11. På fællesmarkedets nuværende udviklingsstadium må kreditpolitikken betragtes som et pengepolitisk instrument, der fortsat henhører under medlemsstaternes kompetence. Dette kan indebære mærkbare forskelle i kreditmulighederne og -omkostningerne.

3.11.1. Oprettelsen af den økonomiske og monetære union må bidrage til at nedbringe de forskelle, der stadig findes på dette område.

3.12. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at eksportintensive erhvervssektorer, især de, der opererer fra eksportintensive lande, generelt set ikke betragter betalingsfristerne og forskelle fra stat til stat eller fra region til region som en hindring for grænseoverskridende samhandel. For dem er der blot tale om en kendsgerning, som de skal være sig bevidst og tage højde for i deres handelsstrategi.

3.12.1. Ovenstående gælder dog ikke generelt for alle erhvervssektorer. Det er næppe tilfældet for nye virksomheder, navnlig ikke små og mellemstore virksomheder, og heller ikke for virksomheder, der endnu ikke har kastet sig ud i grænseoverskridende handel. Mange forskelligartede problemer venter dem, der endnu ikke har erfaring med handel på det indre marked, der kun er seks måneder gammelt.

3.13. Kommissionen er med rette bekymret over situationen i hele Fællesskabet. De, der for første gang begynder at operere på det indre marked, må sikre sig, at deres egne nationale transaktioner er effektive. Ellers

er der ringe udsigter til gode resultater af den grænseoverskridende handel, fordi praksis varierer så meget inden for EF. Mange af de initiativer, der omtales senere i denne udtalelse, gælder således også for medlemsstaterne.

4. Initiativerne

4.1. Man bør i første omfang se på spørgsmålet om information til de virksomheder, der driver grænseoverskridende handel.

4.1.1. Der skal især informeres om:

- muligheden for i en given sektor eller medlemsstat at forhandle betalingsfrister på det tidspunkt, hvor kontrakten udformes, samt de gældende sædvaner,
- uhensigtsmæssige betalings-sædvaner i en given sektor eller medlemsstat,
- inddrivningsprocedurerne i den pågældende medlemsstat, de dermed forbundne omkostninger, varigheden og resultaterne,
- metoder til finansiering af handelsydelse (vekselkredit, leverandørkredit, køberkredit, factoring),
- mulighederne for kreditforsikring,
- betalingsmåderne samt de omkostninger og tidsfrister, der er knyttet til disse,
- de lovfastsatte betalingsfrister.

4.1.2. Kommissionen bør støtte initiativer, der bidrager til bedre informationer på dette område. Den rolle, som EF-rådgivningskontorerne kan spille i den forbindelse, må fremhæves; de har faktisk til opgave at yde en løbende informationservice.

4.1.3. Informationerne skal endvidere formidles af erhvervsorganisationerne på nationalt og europæisk plan samt af de forskellige kamre uanset deres benævnelse (handelskamre, industrikamre osv.).

4.1.4. De skal også formidles af de kreditinstitutter, man henvender sig til. Disse skulle være i stand til at give visse informationer ved hjælp af deres filialer eller forretningsforbindelser i køberens hjemland.

4.2. Man bør også beskæftige sig med spørgsmålet om uddannelse af virksomhedsledere, der driver grænseoverskridende handel.

4.2.1. Ud over de allerede omtalte elementer (jf. punkt 4.1.1 ovenfor) bør uddannelsen omfatte virksomhedsledelse (kravet om tilstrækkelig startkapital, styring af likviditeter og fordringer, finansieringsteknikker osv.).

⁽¹⁾ EFT nr. L 386 af 30. 12. 1989.

4.2.2. Uddannelsen skal naturligvis gives i form af kvalificeret undervisning og ajourføres regelmæssigt, især ved alle former for erhversorganisationers og handelskamres mellemkomst.

4.3. Hvad angår kontraktfastsatte betalingsfrister, må man konstatere, at parterne inden for rammerne af deres forhandlinger skal nå til enighed om varens art og kvalitet, leveringsfristerne samt prisen, og sidstnævnte inkluderer normalt også omkostningerne ved de betalingsfrister, som de selv har forhandlet sig frem til ud fra deres egne interesser. I systemer med fri markedsøkonomi er betalingsfristerne således et element i de kommercielle forhandlinger.

4.3.1. For at sikre transparente salgsbetingelser er det dog ønskeligt, at de anføres på handelsdokumenterne så de berørte får et klart kendskab til dem.

4.3.2. Når der som følge af en dominerende markedsstilling ikke er balance i styrkeforholdet mellem parterne, og dette giver sig udslag i misbrug i form af urimelige kontraktvilkår, bør Kommissionen gribe ind på grundlag af EØF-traktatens artikel 86.

4.3.3. Man kan f.eks. betragte overdrevent lange betalingsfrister som misbrug, når der er tale om letfordærlige produkter.

4.3.4. Da EØF-traktatens artikel 8 b) har direkte virkning, bør medlemsstaterne også gribe ind på grundlag heraf.

4.3.5. Kommissionen bør påse, at alle medlemsstater opretter kompetente konkurrencemyndigheder. Med henblik på at imødegå tilfælde, hvor virkningen af konkurrencebegrænsende adfærd er begrænset til det nationale marked, bør Kommissionen påse, at samtlige medlemsstater råder over en national lovgivning, der kan anvendes over for enhver form for misbrug af en dominerende stilling.

4.4. Hvad angår betalingsforsinkelser, bør Kommissionen grundigt undersøge lovgivningen i de forskellige medlemsstater og på grundlag af EØF-traktatens artikel 155 om nødvendigt henstille, at de sikrer opfyldelsen af følgende målsætninger:

— en betalingsfrist, der er fastsat, det være sig i fakturaen eller andetsteds, skal overholdes, og betalingen

skal erlægges på den aftalte dato uden fremsættelse af påkrav,

— såfremt betalingen ikke erlægges, påløber der straks morarenter til den aftalte rentesats, eller, i mangel af aftale, til den højeste handelsrente, der gælder for den valuta, i hvilken fordringen er udtrykt,

— disse renter kan forhøjes ved en sanktionsklausul, især hvis debitor indleder tvistemål alene med henblik på at forhale betalingen,

— anvendelse af voldgiftsbehandling bør fremmes, så man undgår tvistemål med henblik på forhaling,

— efter samme model som den tyske »Mahnverfahren« bør der indføres en summarisk procedure for betalingspålæg, som resulterer i udlevering af et fuldbyrdelsesgrundlag under forbehold af indsigelser.

4.4.1. ØSU mener i øvrigt, at der snarest bør »foretages en undersøgelse af den situation, hvor forbrugere og virksomheder — trods bestemmelserne i Bruxelleskonventionen af 1968 — har vanskeligt ved at opnå, at en medlemsstat fuldbyrder en civilretlig dom, der har fået fyldbyrdelsespåtegning af en domstol i en anden medlemsstat«. [Det indre marked efter 1992. Nye udfordringer (III/21/1992, punkt 23, side 39).]

4.5. Hvad angår offentlige indkøb, bør Kommissionen overveje at udarbejde et forslag til direktiv som led i rækken af de hidtidige direktiver om offentlige indkøb. Dette nye direktiv skulle tage sigte på en tilnærmelse af de nationale lovgivninger om betalingsfrister for bygge- og anlægsarbejder, vareleverancer og tjenesteydelser samt om morarenter, idet man dog respekterer parternes ret til at indgå anden aftale.

4.5.1. Hvis den fastsatte betalingsfrist overskrides, bør leverandøren uden videre og uden fremsættelse af påkrav have ret til morarenter pr. hele eller delvise måneders forsinkelse. Morarenterne bør andrage den højeste handelsrente i hele den pågældende periode for den valuta, gælden er udtrykt i, idet satsen eventuelt forhøjes med et vist antal procentpoints som sanktion.

4.5.2. For betaling til underleverandører bør der gælde de samme vilkår med hensyn til frister og morarenter.

Bryssel, den 30. juni 1993.

Susanne TIEMANN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG

til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse

Følgende ændringsforslag, der opnåede mindst en fjerdedel af de afgivne stemmer, blev forkastet under forhandlingerne:

»Efter pkt. 3.13 indføres følgende nye punkter:

3.14. I arbejdsdokumentet beskæftiger Kommissionen sig kun med betalingsfrister i handelsforhold mellem virksomheder.

3.15. ØSU påpeger imidlertid, at forbrugerne står over for tilsvarende problemer, specielt i forbindelse med køb af varige forbrugsgoder. Her har der udviklet sig en praksis, hvor varen betales forud mellem tre og seks måneder før leveringen, hvorved der i en række tilfælde opstår alvorlige tabrisici, når den pågældende virksomhed i mellemtiden går fallit.

Begrundelse

Forbrugeren er markedspart ved køb af varer og tjenesteydelser og tager dermed også del i handelstransaktioner.

Når man behandler spørgsmålet om betalingsfrister, kan man derfor ikke lade forbrugerens stilling ude af betragtning. Nu hvor Kommissionen ved hjælp af en grønbog vil åbne op for en bred debat om dette spørgsmål, er det særligt vigtigt at få peget på eventuelle mangler i analysen.»

Afstemningsresultat

Stemmer for: 40, stemmer imod: 52, stemmer hverken for eller imod: 8.

Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets forordning (EØF) om tilbud om erstatning til visse producenter af mælk- og mejeriprodukter, som midlertidigt har været forhindret i at udøve deres virksomhed⁽¹⁾

(93/C 249/10)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 11. juni 1993 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det økonomiske og sociale Udvalg besluttede at lade Guisepe Pricolo forberede arbejdet som hovedordfører.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 307. plenarforsamling den 30. juni 1993 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Ved Rådets forordning nr. 856/84 af 31. marts 1984 indførtes en kvotaordning for mælkeproduktionen. Da de samlede nationale kvoter, der var fastsat i forordningen, blev fordelt blandt de individuelle producenter og mejerier, gjaldt »referencemængden« ikke for producenter, som i henhold til Rådets forordning

(EØF) nr. 1078/77 af 17. maj 1977 havde forpligtet sig til enten ikke at markedsføre mælk eller til at omstille malkekvægsbesætninger til kødproduktion i en periode på henholdsvis fem og fire år.

1.2. Eftersom disse producenter af mælke- og mejeriprodukter (»SLOM«-producenter) ikke havde solgt mælk i referenceåret (dvs. det år — generelt 1981 — der anvendtes til beregningen af den produktion, for hvilke kvoterne skulle gælde), blev de betragtet som

⁽¹⁾ EFT nr. C 157 af 9. 6. 1993, s. 1.